

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๕/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๔๐/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

ประเด็นวินิจฉัย

มติพรรคการเมืองผู้ถูกร้องที่ให้ขับผู้ร้องออกจากการเป็นสมาชิกภาพมีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้อง หรือมีลักษณะขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖ (๗) ประกอบมาตรา ๖๕ วรรคสามหรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องมีมติให้ขับผู้ร้องพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิก ผู้ร้องจึงใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) ประกอบมาตรา ๖๕ วรรคสาม ดังนี้ ข้อเท็จจริงใดที่ผู้ร้องมิได้ยกขึ้นกล่าวเป็นข้ออุทธรณ์ไว้ในคำร้อง ย่อมรับฟังเป็นยุติตามมติของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ซึ่งข้อเท็จจริงที่คู่กรณีมีได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ รับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองผู้ถูกร้องตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ระหว่างวันที่ ๕ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ พรรคภูมิใจไทยได้จัดการสัมมนาขึ้นที่จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคภูมิใจไทย ปรากฏว่าผู้ร้องได้ไปร่วมงานดังกล่าว และได้แสดงต่อสาธารณชนผ่านสื่อมวลชนอย่างชัดเจนว่าได้ไปอยู่กับพรรคภูมิใจไทยอย่างเปิดเผยด้วยการถอดเสื้อของตนเองออกแล้วนำเสื้อที่มีสัญลักษณ์ของพรรคภูมิใจไทยมาสวมแทน โดย นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทยช่วยสวมใส่ให้ด้วย แล้วร่วมรณรงค์และแสดงตนในขบวนแห่ของพรรคภูมิใจไทย กับได้แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนว่าไม่ได้อยู่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องแล้ว นอกจากนี้ผู้ร้องไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง โดยขาดประชุมพรรคตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๕๒ - พฤษภาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๔๗ ครั้ง ผู้ร้องเห็นว่ากรกระทำของ

ผู้ร้องเข้าข่ายขัดต่อข้อบังคับพรรคอันถือเป็นการกระทำผิดวินัยและจรรยาบรรณของพรรคอย่างชัดเจน เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ พรรคการเมืองผู้ถูกร้องกล่าวหาผู้ร้องว่าละเมิดวินัยและจรรยาบรรณของพรรค ซึ่งผู้ร้องได้ทำหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณของพรรคแล้ว ครั้นวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ พรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้จัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงมติขับผู้ร้องให้พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามข้อบังคับพรรคข้อ ๒๓ ที่ประชุมมีมติด้วยคะแนน ๑๗๙ เสียงซึ่งเกินสามในสี่ มีผลตามกฎหมายให้ขับผู้ร้องออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง เนื่องจากกระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงคือ

- (๑) ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ มติคณะกรรมการบริหารพรรค
- (๒) วิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกัน หรือองค์กรบริหารพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย
- (๓) ไม่ยึดมั่นในเจตนารมณ์และอุดมการณ์และแนวนโยบายของพรรค
- (๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น หรือไปดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองอื่น
- (๕) ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ทั้งนี้ ผู้ร้องยังมิได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคภูมิใจไทยและมิได้มีตำแหน่งหน้าที่ในพรรคการเมืองอื่น สำหรับปัญหาตามประเด็นวินิจฉัยนั้น เห็นว่า การที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๐๑ (๓) และให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องพ้นจากสมาชิกภาพเมื่อลาออก หรือถูกขับออกจากสมาชิกพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๐๖ (๗) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ (๔) ย่อมแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญว่าพรรคการเมืองสามารถดำเนินการให้สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกพรรคได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมระบบพรรคการเมืองให้เข้มแข็งด้วยการให้พรรคมีอำนาจปกครองดูแลสมาชิกพรรคให้ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ และมติของพรรคอันชอบด้วยกฎหมาย พรรคการเมืองโดยทั่วไปย่อมมีความต้องการให้มีสมาชิกจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกที่มีคุณภาพ มีชื่อเสียง และได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีของผู้ร้องตามข้อเท็จจริงที่ได้ความข้างต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติของผู้ร้องเองที่แสดงตัวเสมือนเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น แม้จะยังมิได้สมัครเป็น

สมาชิกพรรคการเมืองอื่นอย่างเป็นทางการก็ตาม เหตุที่ผู้ร้องไม่ลาออกจากพรรคการเมืองผู้ถูกร้องแล้ว ย้ายไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นก็เพื่อที่จะคงไว้ซึ่งสถานะการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้นเอง ความประพัตติของผู้ร้องดังกล่าวเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ร้อง มิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ร้องเป็นการ ผิดข้อบังคับพรรคอย่างร้ายแรงและมีมติขับผู้ร้องให้พ้นจากสมาชิกพรรค จึงมิใช่เป็นเรื่องที่มีลักษณะ ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมีลักษณะขัดหรือแย้งกับหลักการ พื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแต่อย่างใด สำหรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๕๒ ที่ผู้ร้องอ้างถึงนั้นเป็นเรื่องที่พรรคประชากรไทย ขับสมาชิกพรรคออกเนื่องจากการลงมติในสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ใน สภาผู้แทนราษฎรมิใช่เรื่องความประพัตติส่วนตัว ข้อเท็จจริงจึงไม่ตรงกับกรณีของผู้ร้อง ไม่อาจนำมา เทียบเคียงกันได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา จึงมีความเห็นว่า มติของพรรคผู้ถูกร้องที่ให้ผู้ร้องพ้นจากการ เป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้อง ไม่ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้อง และไม่มีลักษณะขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖ (๗) ประกอบมาตรา ๖๕ วรรคสาม

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ